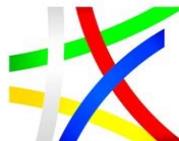

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД

ОТНОСНО НАПРЕДЪКА НА ПРОЕКТ „BG05M2OP001-3.001-0045-C02 „ДЕТСКА АКАДЕМИЯ ЗА ТОЛЕРАНТНОСТ В ОБЩИНА ДОБРИЧКА“

**ФИНАНСИРАН ОТ ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „НАУКА И
ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЧРЕЗ
ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ.**

ЮНИ, 2018 Г.

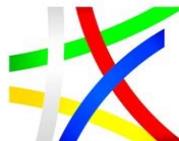
----- www.eufunds.bg -----

Проект BG05M2OP001-3.001-0045-C02 „Детска академия за толерантност в община Добричка“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Съдържание:

1. Общи данни
2. Планирани и реализирани дейности
  - 2.1. Дейност 1: Организация и управление на проекта.
  - 2.2. Дейност 2: Информация и публичност.
  - 2.3. Дейност 3: Дейности за осигуряване на психологическа подкрепа за деца от етническите малцинства и техните родители.
  - 2.4. Дейност 4: Допълнително обучение по български език за деца, за които българският език не е майчин.
  - 2.5. Дейност 5: Работа с родителската общност - първа стъпка към успешната социализация на децата в предучилищна възраст.
  - 2.6. Дейност 6: Изграждане на детски клубове по интереси - детски ателиета.
  - 2.7. Дейност 7: Отчитане на дейностите по проекта.
3. Индикатори
4. Проверки на място от бенефициента.

I. Общи данни

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

Наименование на процедурата: ПОДКРЕПА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ВЪЗПИТАНИЕ И ПОДГОТОВКА НА ДЕЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ

Код на процедурата: BG05M2OP001-3.001

Наименование на проекта: „Детска академия за толерантност в община Добричка“

Бенефициент: Община Добричка

Обща стойност на проекта - 471 708,00 лева.

- 85 % ЕС – 400 951,80 лева
- 15% НФ – 70 756,20 лева

Партньори на проекта:

- 30 детски градини, функциониращи на територията на община Добричка;
- Сдружение Бизнес Агенция

Период на отчитане: 26.01.2018 г. – 20.04.2018 г.

II. Планирани и реализирани дейности

Дейност 1: Организация и управление на проекта

1. Не са правени промени в бюджета на проекта и в екипа за организация и управление.

2. Направени са промени в екипа за изпълнение на дейностите на проекта, както следва:

2.1. Издадена е Заповед №7/5.01.2018 г. за прекратяване на трудовото правоотношение с г-жа Станка Стойчева Христова, заемаща длъжността Директор, детска градина, за изпълнение на Дейност 5 и представляваща Партньор 3 – Детска градина с. Котленци, поради настъпване на пенсионна възраст на лицето и след заявено желание за прекратяване на трудовия договор. С Трудов договор №76/15.01.2018 г. е назначен нов Директор, детска градина по проекта – Виолета Костадинова Кирова, който от дата на сключване на договора изпълнява възложените му задължения.

2.2. Издадена е Заповед №8/15.01.2018 г. за прекратяване на трудовото правоотношение с г-жа Виолета Костадинова Кирова, заемаща длъжността Учител, детска градина за изпълнение на Дейности 4 и 6 в партньорската детска градина в с. Котленци, във връзка с настъпилата промяна в т.2.1 и след заявено желание от лицето за прекратяване на трудовия договор. С Трудов договор № 75/15.01.2018 г. е назначен нов Учител, детска градина по проекта – Олена Афанасиевна Бузиян, който от дата на сключване на договора изпълнява възложените му задължения.

3. Сключено е ново Споразумение за партньорство, поради настъпила промяна в представляващия Партньор 3, Детска градина – с. Котленци (описано в т.2.1. по-горе).

4. Актуализиран е Регистър на трудовите договори.

5. Изготвен е четвърти междинен доклад за физическия и финансов напредък на проекта, който е представен на партньорските организации, на кмета на община Добричка, както е и осигурена публичност на документа, чрез публикуването му в сайта на община Добричка.

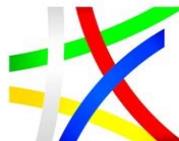
6. Актуализирана е и се поддържа система за съхранение на документи и досие на проекта (към настоящия момент 55 класъори).

7. Поддържа се създадената система за комуникация в екипа и с партньорите – редовни срещи (документирани с протоколи), изпращане на писма по поща и/или куриер и/или електронна поща и др.

8. Актуализиран е обобщен списък на участниците (Микроданни). Информацията е получена чрез попълване на Карта за участие в проекта. За отчитания период:

8.1. 22 участници са напуснали операцията, от тях 11 деца и 11 родители. Причините за напускане на операцията, преди планирания край на дейностите, от една страна са навършване на допустимата възраст на децата за участие в проектните дейности и преминаването им към училищна форма на обучение, от друга – процеси, свързани с вътрешна и външна миграция на целевата група на проекта;

----- www.eufunds.bg -----

8.2. 48 участници са нови за проекта, от тях 26 деца и 22 родители.

8.3. Отражена е информация в Приложение 6. Обобщен списък на участниците, раздел „Информация при напускане на проекта“ за 15 деца, като за отчетния период броя на напусналите проектните дейности деца е 9. Причината за невъведени данни на по-ранен етап за 6 родители е липсата на предоставяне на навременна информация от ръководителите на дейности 4 и 6 на проекта за отразяване на променените обстоятелства.

8.4. Отражена е информация в Приложение 6. Обобщен списък на участниците, раздел „Информация при напускане на проекта“ за 67 родители, като за отчетния период броя на напусналите проектните дейности родители е 10. Причината за невъведени данни на по-ранен етап за 57 родители е липсата на предоставяне на навременна информация от ръководителите на дейност 5 на проекта за отразяване на променените обстоятелства.

9. Подаден е Пакет отчетни документи № 6 на 05.02.2018 г. чрез ИСУН 2020, съдържащ Искане за плащане, технически и финансов отчет, с начална дата 14.09.2017 г. и крайна дата 25.01.2018 г..

10. Планирани са и са проведени 2 посещения на място от бенефициента.

Дейността е документирана с протоколи от работни срещи, планове за действие, графици на работните часове на екипа за управление, месечни отчети на екипа за управление, план и график за вътрешен мониторинг, протокол от проведено посещение на място от бенефициента, уведомления по чл.62, ал. 5 от КТ, молби за освобождаване от работа, заповеди за прекратяване на трудово правоотношение, справки за приети и отхвърлени уведомления по чл.62, ал. 5 от КТ, заявления за заемане на длъжностите Директор, детска градина и Учител, детска градина, декларации, автобиографии, трудови договори, длъжностни характеристики, регистър на трудовите договори, споразумение за партньорство, доклади.

Дейност 2: Информация и публичност.

В изпълнение на плана за изпълнение на дейностите на проекта и във връзка с плана за информация и публичност, през отчетния период:

1. Периодично се публикува информация за проекта (публикации, снимков материал, доклади и др.) в медии на местно, регионално и национално ниво (електронни, печатни), в социалната мрежа Facebook, в създадената публична група Проект „Детска академия за толерантност в община Добричка“, в сайта на община Добричка.

Дейността е документирана с 89 публикации, снимков материал.

Дейност 3: Дейности за осигуряване на психологическа подкрепа за деца от етническите малцинства и техните родители.

Проведени са групови и индивидуални срещи - беседи със 128 деца, представители на целевата група, в 11 партньорски детски градини от експерт Психолог. Използвани са методи като ролева игра, създаване на близък контакт и взаимоотношения на децата в малка група, наблюдение, стремеж към вербализация. Работата е насочена към съсредоточаване върху позитивите от принадлежността в група с взаимни дейности и интереси, формирана въз основа на посещения в детската градина, културно-масови мероприятия, празници и тържества и уменията на децата за възприемане на поставени социални роли. Прави се оценка на потенциала за подкрепата и помощта, които се използват са житейския опит на всеки един член на групата, както и твърдението, че всеки член е важен. Целта на работата с целевата групата е постигане на позитивна промяна у всеки един член, развиване на емпатията като личностна характеристика, достигане на когнитивен и ефективен компонент на възприемане/разпознаване на емоционалното състояние на другия (приемане на чужда гледна точка). В срещите експерт Психолога работи за разпознаване и точност в прилагането на артистични умения, удовлетворение от извършената дейност, възприемане на поставени социални роли, като в края на срещите целевата група посочва предварително осъзнати цели, последвани от мотивирано преодоление трудности и довършване на започнатите действия.

----- www.eufunds.bg -----

Прави впечатление, че редуването на дейности и ангажираността с подчертана значимост водят до:

- способност за мотивация и устойчивост към фрустрация;
- контрол над импульсите и отлагане на търсенето на удовлетворение;
- контрол над собствените настроения;
- склонност към емпатия и надежда.

Като обобщение, за резултат могат да се отбележат следните ключови постижения. Децата:

- структурират интереси чрез натрупване на емоционално и познавателно отношение към определен обект;
- структурират уменията за общуване и развитие на социалните потребности;
- имат самоуважение и осъзнатост на собствената значимост.

Дейността е документирана с отчети, присъствени списъци, протоколи и анализи на потребителите.

Дейност 4: Допълнително обучение по български език за деца, за които българският език не е майчин.

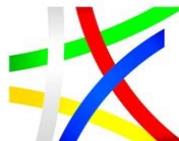
В 30 партньорски детски градини са сформирани 768 групи, в които са проведени групови допълнителни обучения по български език за деца, за които българският език не е майчин, като с част от участниците е работено в 384 индивидуални занимания. През отчетения период в детска градина село Ловчанци е организирана и проведена Образователна занималня, като е обхванато общо 1 дете, което не посещава детска градина.

За да са максимално достъпни за разбиране подбраните теми в дейността, в работата с целевата група, се опростяват до нещо близко и познато, но и едновременно са нови и интересни. Подборът на теми от ръководителите на дейността е целенасочен и се изразява в работа с децата за:

- формиране на представи у децата за букви и звукове;
- обогатяване на лексикалния речник с „пароними“ двойки и ясна представа за смислоразличителната функция на звука в тях;
- употреба на думи „синоними“ и „антоними“;
- правилно произношение и интониране на определен звук, откриване на звука в края на думата и свързването му с неговият писмен белег;
- правилно произнасяне на близки звукове;
- използване на съществителните имена в мъжки, женски и среден род;
- съгласуване на съществителни и прилагателни имена по род и число;
- развитие на умения за разделяне думите на срички;
- затвърдяване на представите им за понятия;
- овладяване на умения за диференциране частите на разказ (начало, изложение и край);
- конструиране на сложни съчинени изречения със съюзите „и“ и „но“;
- конструиране на сложно съставно изречение със съюзна връзка „когато“, „където“, „защото“;
- овладяване на говоримата българска реч, посредством общуване между връстници и общуване на децата с педагога;
- активизиране употребата на наречия като „вчера“, „днес“, „утре“;
- доусъвършенстване свързаната реч, звуковата култура, устната реч;
- конструиране на изречения по картина с познатите за тях вече предлози „в“, „на“, „под“;
- промяната на глаголи в бъдеще време и участието на спомагателния глагол „ще“;
- контролиране и усъвършенстване на координацията на окото и ръката и развитие на фината моторика;
- формиране на хигиенни правила при писане и правилен захват на средството за писане.

В работата си ръководителите на дейността използват за основа преди всичко личния опит, преживявания и емоции от миналите и вълнуващи за децата събития. Стремят се да осигуряват

----- www.eufunds.bg -----

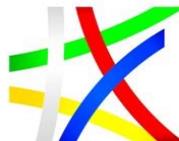
емоционален комфорт, привързаност и доброжелателност за по лесно адаптиране в двуезичната среда. Мотивацията за речева дейност е изключително важен фактор при овладяването на български език от деца, за които майчиният език е различен от българският език. В резултат на проведените занимания в дейността се забелязва в по голяма част от децата чувство на удовлетворение, че се справят и преодоляват словесното препятствие в създадените речеви ситуации и дейности като описване, преразказване, съчиняване, влизане в роля в предложена игра драматизация. Продължава се работата за овладяване на нови речникови единици в непосредствено съчетаване с фонетичната форма на думата и нейните граматически характеристики, за овладяване на думата във фраза при различна позиция на думата в съчетание с нагледност. Работи се и за създаване на интерес у децата към писмената реч, паралелно с устното овладяване на български език. Чрез игрови форми и средства, които са водещи в процеса на работа с децата, се съчетава устното овладяване на думата с нейния буквен „образ“, чрез тройната сетивна връзка изображение на обекта, устното му назоваване и буквеното изписване на думата. Някои от децата вече изписват имената си с печатни букви. В работата се набляга върху формиране на представа за бъдеще време, чрез сравняване с глаголни форми в сегашно и минало време. Актуализират се представите за минало, сегашно и бъдеще време в практически план с акцент върху правилната употреба на бъдеще време. За развитие на фината моторика децата свързват по контур и оцветяват в рамките на контура, като едновременно с това заучават и цветовете.

Ръководителите на дейността използват беседите с децата върху повествователни литературни произведения, като средство за диалогично общуване, което спомага за по-доброто осмисляне на последователността на събитията в тях от децата, затвърдяване на умение за характеризиране на героите и уточняване нравствените им качества, определяне на любим герой и изразяване на лично отношение към него. Създават се условия децата да влизат в роля, като се работи за развиване на умения за правилното им изразяване съобразно ролята, която играят, в устното общуване, да конструират и използват по образец типови фрази и фрази от речевия етикет, да откриват двойки антоними като „силен – слаб“, „леко – тежко“, „горе – долу“, „кисело – сладко“, да включват и използват в речта си умалителните форми на съществителни имена като „стол – столче“ и „зъб – зъбче“. С помощта на занимателно откриване в картинка на скрита буква у децата се формира начална представа за гласни и съгласни звукове (И, Е, Т, М, Л, П, К, Р, Н, З и С, Ц и Ч), чрез откриване на разлика в близки звукове и включване на децата в звуков анализ в практически план на три или четири звука. Изграждат се умения у децата да произнасят правилно и да откриват звука, да свързват звука с буквата му, както и да назовават думи, съдържащи звуковете, да изобразяват точно елементи на различните буквени знаци. Поставя се началото на възпитание в речеви слух.

Индивидуалната работа разширява знанията за съществително и прилагателно име, както и за глагол, формира се представа за бъдеще време чрез сравняване с глаголни форми в сегашно и минало време, правилно произнасяне на думи със струпани съгласни като Д/Т, К/Г. В индивидуалната работа с децата се включват езикови упражнения и игри за правилна артикулация на проблемен звук и развитие на артикулационния апарат, укрепване и диференциране на движенията на устните - изтегляне напред и разтягане встрани, дълбоко поемане на въздух и бавно издишване.

Като обобщение, за резултат могат да се отбележат следните ключови постижения. Децата:

- практически осъзнават разликата между звук и буква, имат представа за сричка;
- умеят да отделят и преброяват думите в изречението;
- правилно произнасят звукове, откриват и определят мястото им в дума, също така и определят броя на звукове и срички в дума, разделят думите на срички, разпознават и назовават графичните знаци на буквите;
- имат графични умения за писане на буква по пунктир, изписват сами елементи на познати вече ръкописни букви, ориентират се в широк ред, без да излизат от него;

- конструират сложно съставно изречение със съюзните връзки „когато“, „където“, „защото“;
- развиват свързаната реч и затвърдяват уменията за съставяне на разказ в сегашно време, съставят кратки разкази по преживяно;
- усъвършенстват съгласуването на съществителните и прилагателните имена по род и число;
- осмислят на практическа основа думи с обобщаващо значение;
- обогатяват лексикалния си запас с названия за храни, признаци, нравствени качества, професии, действия, емоционални състояния и други;
- усвояват употребата на учтивите етикетни форми „прости ми“ и „простено ти е“;
- все повече влизат в комуникация, в диалог едно срещу друго и с учителя;
- развиват нагласи за сътрудничество в работата с педагога и партньорство с връстници в заниманията;
- в ежедневно си общуване употребяват по-голям запас от думи, като ги прилагат с разбиране и правилна артикулация;
- са по-уверени и искрено се забавляват.

Дейността е документирана с график на работните часове, отчетни доклади, дневници на теми, присъствени списъци, индивидуални планове – програми, снимков материал.

Дейност 5: Работа с родителската общност - първа стъпка към успешната социализация на децата в предучилищна възраст.

В 30 партньорски детски градини, в сформираниите 32 „Работилница за родители“ са проведени 96 срещи с родителите на децата, участници в проекта. Работата с тях основно е под формата на участия в чествания на събития, провеждане на срещи-беседи, тренинги, дискусии, което предоставя възможност за разширяване на възможността от диалогично общуване. Ръководителите на дейността, чрез тренинги с родителите, обогатяват стратегиите си за възпитание на детето в различните възрастови периоди, разширяват разбирането за детството и детското развитие, разширяват уменията си за подкрепящо поведение. Теми като „Родители, учители, деца – едно голямо семейство“, „Всички заедно - деца, родители, учители“ предизвикват огромен интерес и въвличат родителите в дискусии по въпроси свързани с доверието между учители и родители, като основа за функционирането на успешна детска предучилищна група, в която пребивават здрави, усмихнати, дружелюбни и лъчезарни деца, създаване на условия за съвместно възпитаване на децата, изграждане на партньорство, като двигател в съвместните усилия децата да посещават редовно детската градина. Предвид изобилието на празници и обичаи през отчетния период и за материалното осигуряване на честванията на събитията, ръководителите на дейността, посредством тематични срещи, ентузиазират и активизират родителите в изработването на сувенири за подарък, разкрояване и ушиване на детски тоалети и костюми, изработване на украса за детската градина. Това води до разбиране и осъзнаване от родителите важноста от партньорските взаимоотношения между родители и институцията детска градина, утвърждаване на чувството за значимост на родителя, неговата роля за постигане на емоционална и артистична удовлетвореност на децата, като в същото време се възпитава желание за създаване на приятна и уютна среда за себе си и за околните, чрез придобиване и обогатяване на творчески умения. Беседа – разговор на теми „Как да помогнем на детето да се защитава само“ и „Агресията в детската градина“ отново насочва вниманието на родителите към важноста на проблемите, свързани с negliжитане на децата от семейството по време на тяхното израстване, което лишава детето от адекватно посрещане на неговите основни нужди от здравна грижа, образование, емоционална стимулация, адекватно за детската възраст хранене, подsigуряване на детето на дом и условия за живеене, и като фактор за поява на агресивно поведение, изолиране и капсуловане. В работата си в дейността ръководителите запознават родителите с водещите дейности в живота на детето като цяло - игрова дейност, срещи с изкуството, целенасочени наблюдения за

----- www.eufunds.bg -----

развиване на активната наблюдателност, впечатлителност и любопитство, поощряването на детето, които оказват влияние при формирането на дарбите на децата и тяхното културно поведение, утвърждават ценностната им система. Проведените съвместни срещи създават условия родители и деца да създадат нов незабравим общ спомен, да се преоткриват, да споделят обща работа, преживявания и емоции, с цел повишаване на чувството за сигурност, осигуряване на емоционален комфорт, привързаност и принадлежност към социалния живот.

От двама експерти Образователни дейности са проведени са 210 срещи с родители на деца от маргинализираните общности (включително и роми). В рамките на срещите са извършени следните дейности: консултиране на родителите по отношение на знанията им за по-безопасен интернет със специален фокус върху децата като ползватели на дигитални устройства; подкрепа за разбиране на необходимостта децата да се научат да се предпазват, като се запознаят родителите как да ги подготвят за заплахите в интернет като кибертормоз, фалшиви новини и излагане на вредно или смущаващо съдържание, чрез засилване на доверието между дете и родител по отношение на споделянето при ползване на интернет. Предоставена е помощ за идентифициране на обучителни трудности у децата и подкрепа родителите да бъдат включени активно в образованието на своите деца. Оказана е подкрепа за изясняване на ограниченията, свързани с езиковите, културните особености, негативният опит на родителите, когато са били ученици, и страхът от провал като причини за пасивност от страна на родителите. В срещите си експертите насърчават желанието за комуникация на родителите, която да подобрява общуването и участието им в съвместни дейности в детската градина, разясняват методи за повишаване на резултатите на децата в учебния процес, за подобряване на поведението им и емоционалното им благосъстояние с участието на родителите, работата е насочена към засилване на нагласите на родители спрямо личната им отговорност за развитието на детската личност, и формиране на компетенции за позитивна комуникация: родител-учител-дете, за насърчаване на родителите за работа в екип със семейството, основана на сътрудничество и доверие.

Като обобщение, за резултат могат да се отбележат няколко ключови постижения:

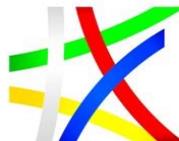
- регистриран е повишен интерес от страна на родителите;
- отчита се работеща схема за взаимодействие и координация при осъществяване на проектната дейност и се създава ефективен механизъм за участие на родителската общност;
- детската градина се превръща в още по-благоприятно място, което е предпоставка за намаляване преждевременното напускане на образователната система;
- осъзнават важността на своята значимост и роля по отношение на възпитание и грижа за децата, мотивиране за редовно посещение на децата в детската градина с оглед техния успех, социализация и житейска реализация;
- осъзнават ключови моменти от дейностите насочени към съхраняване и развитие на културната идентичност на децата им и подобряване на образователните постижения.

Дейността е документирана с график на работните часове, отчетни доклади, дневници на теми, присъствени списъци, снимков материал.

Дейност 6: Изграждане на детски клубове по интереси - детски ателиета.

В 30 партньорски детски градини, в сформираниите 96 детски ателиета са проведени 1152 занятия с целевата група. Заниманията в детските ателиета предизвикват изключителната активност на децата, огромно желание за включване и проявява на самоинициатива в работата. Децата полагат усилия да пресъздадат любим литературен герои, да покажат сръчност и умения и да развиват музикалния си слух. Всичко това способства за развитието на внимание, въображение, мислене, памет. Децата добиват все по-голяма увереност в собствените си възможности. Многообразието от теми посветени на годишните сезони, празници, обичаи и чествания, подбрани от ръководителите на дейността, предизвикват детското въображение и сръчност за рисуване, моделиране и апликиране. Детските ръце сътворяват снежен човек, снежинки, шапка на готвач, усмихнато слънце, елхички, къщички, изработват мартеници,

----- www.eufunds.bg -----

оцветяват ръкавичка, чергите на баба, апликират пейзажи. Децата усъвършенстват своите сръчности, чрез усвояване на нови техники за работа с нестандартни материали като макарони, спагети, боб, леща, жито и други върху основа от пластилин. Творческото приложение на ритъма и симетрията при изграждане на декоративни образи и композиции увлича децата и те създават уникални продукти. Особен интерес предизвиква рисуването с акварел върху домакинско стреч фолио. Развива се умението на децата за разполагане и съчетаване на декоративни елементи, комбинативно мислене и репродуктивно въображение както и свободно разполагане на образите в два плана, формира се усет за обем и форма, възпитава се положително отношение и внимание към близките, стимулира се стремежа за поздравяване чрез лично изработени изделия. Заниманията по приложни изкуства правят живота на децата по – пъстър и различен и реализират творческия им потенциал. Работата в танцовите ателиета развива у децата вокални умения при индивидуални и групови изпълнения, умения за невербално общуване с партньор и група, формира обща танцова и музикална култура при децата. Запознаването с инструментални пиеси и музикални творби цели развиване на музикалния слух и вниманието у децата, така също и запознаване с и разбиране за нови понятия като композитор, диригент, оркестър, народна песен, народна музика, народен инструмент и други. Децата развиват интелектуална и емоционална активност, музикално-слухови способности и умения за свирене с детски музикални инструменти. Посредством използваните средства за драматизация в театралните ателиета и чрез разказване на литературни повествователни текстове, децата затвърдяват уменията си за диалогична реч и общуването на български език. Усъвършенстват се разнообразните начини за драматизиране, чрез подходяща външна изразителност – мимика, жест, движения, интонация. Стимулира се желанието им за творческа изява и активност. Целенасочено е заучаването и рецитирането на стихотворения от български автори. Работи се по посока ясен изговор на думите, спазване на паузите и възклицателна интонация. Теми посветени на българската история, българските традиции и фолклор предизвикват у децата чувство на гордост и принадлежност към българската нация, към материално и нематериално културно наследство, предизвикват чувство на заедност и единство, допринасят за придобиване на нов личен опит за опознаване света на фолклора, възпитават любов към Родината, чувство на принадлежност към род и Родина, гордост и национално самочувствие. Децата обогатяват лексикалния си речник с думи като щит, меч, броня, копие и други, затвърдяват знания за съвременния национален трибагреник, герб, химн, за националните герои.

Като обобщение, за резултат могат да се отбележат няколко ключови постижения. Децата:

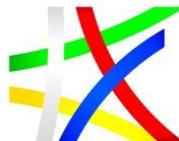
- добиват все по голяма увереност в собствените си възможности;
- затвърдяват умения за диалогична реч и общуване на български език;
- изпитват творческо удовлетворение;
- осъзнават собственото си изразяване;
- изразяват положително отношение към изразяването на връстниците си;
- имат емоционално-оценъчно отношение към народните художествени занаяти и към съвременното облекло като елемент на визуално – комуникативната среда;
- придобиват чувство на взаимопомощ, както и работа в екип;
- смислено и граматически правилно изразяват своите мисли и отношения;

Дейността е документирана с график на работните часове, отчетни доклади, дневници на теми, присъствени списъци, снимков материал.

III. Индикатори

III.1. Индикатор за изпълнение:

- брой деца от маргинализирани общности (включително роми), участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция (специфичен за програмата).

Към 20.04.2018 г. не се отчита стойност за периода на отчета, като стойността с натрупване до момента е съответно 319 мъже и 337 жени или общо 656 деца, участващи в мерки за образователна интеграция.

III.2. Индикатор за резултат:

- брой деца от етнически малцинства (включително роми), интегрирани в образователната система (специфичен за програмата).

Индикаторът се отчита в края на проекта.

- нетен коефициент на записване в детските градини.

Индикаторът е индивидуален за процедурата и се отчита в края на изпълнението на проектите, като в края на периода трябва да достигне 84% за процедурата.

IV. Проверки на място от бенефициента.

За отчитания период са осъществявани 2 мониторингови посещения на място от представител на бенефициента. Проверяваните изпълнители са ръководители на проекта дейност 4 с обхват на проверката състоящ се в преглед на документацията на дейността; наличност и поддържане на документация, свързана с реализирането на дейността; проследяване на проектната дейност и резултат; съответствие между броя на участниците, включени в дейността и реално присъстващите на занятието; промяна в състава на участниците; наличност и използване на материалите, закупени в рамките на проекта за нормално провеждане на дейността; съответствие на график на провеждане на дейността с утвърдения график на изпълнителя на дейността; впечатления на изпълнителя на дейността за въздействието на провежданата дейност върху участниците в нея.

Ключови констатации/препоръки от проверката:

1. Не са констатирани проблеми и трудности, срещнати по време на изпълнението на дейността;

2. При посещението не беше регистрирано неизпълнение на задължения по изпълнение на дейността на одобрения проект;

3. При посещението не бяха констатирани нередности.

Обща оценка - констатира се пълно съответствие със специфичните цели на проекта, графика за изпълнение на дейностите и очакваните резултати.

Одобрил: _____ п _____

Наташа Венева – Ръководител на проект

Изготвил: _____ п _____

Детелина Иванова – Координатор на проект